basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/
NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

MEI/JUNIE 2026

MPUMALANGA

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 40

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 9 bladsye.

Kopiereg voorbehou

NASIEN VAN DIE LETTERKUNDE

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word). Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel gepenaliseer.

2. Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.

3. Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.

4. Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING-vrae word geen punte vir WAAR/ ONWAAR of FEIT/MENING toegeken nie. Net die rede/motivering/aanhaling word bepunt.

5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek, **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.

6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.

7. Aanvaar dialektiese variasies.

8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is by 'n **meervoudigekeuse-vraag**.

AFDELING A: DRAMA

VRAAG 1: *PERDEKRAG* – Cecilia du Toit

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1.1	• Hy moes gemeenskapsdiens doen. • Hy moes honderd/100 ure gemeenskapsdiens doen. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.1.2	• (By) Silwerkloofstalle • (Op) (Wilma se) perdeplaas • By Wilma *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.1.3	• Sy ma het min geld verdien. • Daar was nie geld vir 'n troeteldier/'n pop wat net eet en piepie nie. • Daar was nie geld om vir troeteldiere te sorg nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.1.4	• Wilma het Lucky gelos (om hek toe te hardloop). • Wilma het die prokureur gebel (om Lucky te kom haal). *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.2	D/kan aanvoel of mense goed of sleg is.	1
1.3	Wilma	1
1.4.1	D/Lucky was kwaad omdat hy arm was.	1
1.4.2	C/Lucky het gespot oor sy ma wat werk toe loop.	1
1.4.3	E/Lucky het gevoel dat Wilma hom nie vertrou nie.	1
1.4.4	A/Lucky was ongeduldig met Lady Jane.	1
1.5	• Wilma het vir Lucky gewys wat hy moes doen. • Wilma het Lucky se selfoon gevat en in haar sak gesit. • Wilma het vir Lucky vertel van die kinders wat by haar kom perdry. • Wilma het vir die prokureur gesê dat Lucky by die grootpad vir haar wag. *(Die kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die regte plek is.)*	1 1 1 1
1.6.1	gesond	1
1.6.2	die beste van jou eie omstandighede moet maak	1

1.7	Wilma het … • hom meer as een kans gegee. • hom steeds laat terugkom plaas toe (al was sy kwaad vir hom). • vroeg die tweede Saterdag sy selfoon teruggegee. • nie vir die prokureur/mevrou Bekker vertel wat Lucky alles op die plaas verkeerd gedoen het nie/oor Lucky gekla nie. • vir mevrou Bekker/die prokureur gesê dat alles goed gegaan het. • vir mevrou Bekker/die prokureur gesê dat Lucky tyd nodig het (om aan te pas)/nog moet leer om te luister. Wilma ... • wou hê dat Lucky moet verander. • was geduldig. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.8	• Lucky het nie Binki se toestemming gevra/gehad om dit te doen nie. • Lucky het geen reg gehad om dit te doen nie. • Binki se selfoon is haar persoonlike besitting. • Dit is elke mens se keuse om te besluit wie jy op jou kontaklys wil hê. • Lucky het nie Binki se privaatheid gerespekteer nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.9	Ek sou … • (ook) kwaad/gefrustreerd gewees het. • (ook) gevoel het dis onregverdig. • (ook) nie daarvan gehou het om die stalle skoon te maak nie. • (ook) negatief/vyandig gevoel het. • aanvaar het dat dit my straf is vir iets wat ek verkeerd gedoen het. • probeer het om positief te wees/uit my foute te leer/reg te maak wat ek verbrou het. • bang gevoel het want ek ken niemand daar nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.10	Die skrywer wys/beklemtoon … • Lucky se frustrasie omdat hy regtig nie weet wat om te doen nie. • dat Lucky nie gewoond was aan diere/troeteldiere nie. • Lucky se ongelukkigheid/woede (oor sy arm huislike omstandighede). • dat Lucky almal behalwe homself vir sy probleme blameer. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.11	Dukie	1
1.12	• Binki se hondjie is dood (tydens die brand). • Binki het littekens (as gevolg van brandwonde). • Hulle huis het afgebrand. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
1.13.1	Sabrina	1

1.13.2	besigheidsvrou	1
1.13.3	naweke	1
1.13.4	twaalf	1
1.14	sarkasme	1
1.15.1	C/Binki het op haar eie klein takies op die perdeplaas gedoen.	1
1.15.2	E/Lucky het gedink dat Binki hom sou haat as sy weet wat hy aan diere gedoen het.	1
1.15.3	B/Binki se ma het die foon in haar oor neergesit.	1
1.15.4	D/Binki het besluit sy het haar ma nie nodig nie.	1
1.16	• Binki het niks verkeerd gedoen nie. • Binki se ma/Sabrina het haar by die perdeplaas gelos/gebêre/vir Binki gegril. • Binki se ma was te besig/het te hard gewerk (om aandag aan haar te gee). • Binki se ma was dikwels weg van die huis af en kon Binki nie alleen laat nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.17	B/wys wat die karakter op daardie oomblik doen.	1
1.18.1	was Binki bang vir die perde	1
1.18.2	tevrede	1
1.19	• Wilma kon nog 'n kind help/van perde leer/haarself help as sy Binki help. • Wilma het (aangename/rustige) geselskap gehad. • Binki het haar met die werk op die perdeplaas gehelp. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.20	Lucky het … • geleer dat ander mense ook probleme het/swaarkry. • geleer om ander mense/diere te respekteer. • sy (wrede) houding teenoor diere het verander. • nou sy ma se liefde/sorg waardeer. • geleer dat nie alle wit mense ryk is nie. • geleer dat nie alle ryk/wit mense sleg is/op arm mense neersien nie. • geleer dat geld jou nie gelukkig maak nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

1.21.1	Ek sou … • eerder met haar probeer vriende maak het/vriendelik met Binki gewees het. • Binki nie allerhande name genoem het nie. • nie lelike goed vir Binki gesê het nie. • nie oor goed gepraat het wat Binki hartseer maak nie. • nie my frustrasies op Binki uitgehaal het nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die kandidaat kan nie net die teenoorgestelde van die stelling gee nie).*	1
1.21.2	• Lucky het Binki glad nie geken nie/niks van haar omstandighede geweet nie. • Binki was altyd vriendelik/gaaf met hom. • Wilma het gesê Binki verdien nie sy goor houding/ boeliegedrag nie. • Dis verkeerd/lelik om ander mense ongelukkig/hartseer te maak/te terg. • Dis nie Binki se skuld dat hy gemeenskapsdiens moes doen/arm was nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

TOTAAL AFDELING A:	**40**

AFDELING B: KORTVERHALE

VRAAG 2: *BLADSAK* – Lucas Malan

VERHAAL A: "TOM" – Jeanne Goosen

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.1.1	Die verteller/broertjie se suster. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.1.2	Die verteller/broertjie se huis/erfie	1
2.1.3	(vark)draad	1
2.1.4	Die donkie ... • gaan los rondloop. • sou die groente vreet. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.2	C/nie in 'n goeie toestand was nie.	1
2.3	Die donkie is .. • mishandel. • verwaarloos. • nie in 'n goeie kondisie nie. • vol skaafplekke. • sonder party van sy tande. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

2.4.1	B/Die suster was baie kwaad.	1
2.4.2	A/Die broertjie was positief.	1
2.4.3	C/Die broertjie het gevoel die suster vertrou hom nie.	1
2.4.4	E/Die suster was sarkasties.	1
2.5.1	om te glo in wat jy doen	1
2.5.2	by jou besluite moet bly.	1
2.6	• Die broertjie het vir die suster gewys hoe vol skaafplekke die donkie is. • Die broertjie het gehuil omdat die suster hom kritiseer. • Die broertjie het gesê hy sal self die donkie se mis optel. • Die donkie het sy tande vir die verteller gewys. *(Die kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die regte plek is.)*	1 1 1 1
2.7	• Die broertjie het sy suster laat nadink oor hoe sy teenoor hom opgetree het. • Dit is goed om vir iemand te sê as hy/sy jou seermaak. • Die broertjie wou gehad het sy suster moet die positiewe raaksien in die dinge wat hy doen. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.8	• Die broertjie het die kosgeld/skoolgeld gebruik. • Daar was nou nie geld vir kos/skool nie. • Hy moes eers met sy suster daaroor gepraat het. • Hy het nie gedink voordat hy dit gedoen het nie. • Sy suster moes sorg dat daar geld vir hulle uitgawes was. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.9	Ek sou … • kwaad gewees het. • gevoel het dat hy dit eers met my moes bespreek het. • bekommerd gewees het (oor ons geldsake). • gevoel het dat hy die donkie moes terugneem. • gevoel het dat hy 'n pakslae verdien. • gevoel het dat my broer uitgebuit is. • probeer het om te verstaan waarom my broertjie dit gedoen het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.10	Die skrywer wil beklemtoon dat … • die donkie en die karretjie goedkoop was. • die broertjie sy suster wou oortuig dat die donkie en die karretjie 'n goeie idee was. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[20]

VERHAAL B: "DIE HEN EN DIE NAALD" – Minnie Postma

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.11	Sy wou … • vir haar 'n (mooi) karos maak. • 'n karos van (sagte) velletjies maak. • 'n lehlosi/velkombers maak. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.12	Hen se kinders moes die … • huis aan die kant maak. • huis uitvee. • vuilgoed optel. • vuilgoed op die ashoop gooi. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
2.13	'n vergelyking	1
2.14.1	vriende	1
2.14.2	lag	1
2.14.3	vloer	1
2.14.4	hoenders	1
2.15.1	D/Valk het sy naald vir Hen geleen.	1
2.15.2	E/Hen moes haar belofte aan Valk nakom.	1
2.15.3	A/Die ander henne het ook kuikens gehad.	1
2.15.4	B/Die kuikens het onder die henne se vlerke ingekruip.	1
2.16	C/nou haar kinders eerste gestel het.	1
2.17	• Valk het nooit die kans gekry om ’n kuiken te vang nie. • Hen het haar kuikens beskerm. • Die kuikens het onder Hen se vlerke weggekruip. • Valk het net bokant die kuikens gedraai. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.18.1	belangrik	1
2.18.2	jou familie	1
2.19	Valk het … • nooit sy naald/kosbaarste besitting teruggekry nie. • Hen se vriendskap verloor. • sy naald verloor. • alle hoenders se vyand geword. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

2.20	Hen het … • nog al haar kuikens gehad. • liefde/ondersteuning van die ander henne beleef/gekry toe hulle haar help soek het. • besef familie is belangriker as mooi besittings/om mooi te lyk. • 'n belangrike les geleer. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.21.1	Ek sou … • nie die naald verloor het nie/die naald mooi opgepas het. • die naald vervang het/'n nuwe naald gaan koop het. • na 'n ander plek toe getrek/gevlug het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.21.2	• Valk sou my nie meer gepla het nie. • Dit sou die vinnigste/maklikste oplossing wees. • Dit sou veiliger wees./Valk sou nie weet waar ek was nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[20]

TOTAAL AFDELING B:	**40**
GROOTTOTAAL:	**40**

Kopiereg voorbehou